

คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข

ฉบับที่ 2/2542

เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการแจ้งสำหรับสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหาร
ที่มีขนาดพื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตรของเทศบาล กรณีที่ใช้เทศบัญญัติเดิมตามบทเฉพาะกาลมาตรา 90

ตามมติการประชุมคณะกรรมการสาธารณสุข ครั้งที่ 17-3/2541 เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2541 ณ ห้องประชุม 6 อาคาร 1 ชั้น 3 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ให้ออกคำแนะนำแก่ราชการส่วนท้องถิ่น เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการแจ้งสำหรับสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหารที่มีขนาดพื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตร ของเทศบาล กรณีที่ใช้เทศบัญญัติเดิมตามบทเฉพาะกาลมาตรา 90

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (4) จึงออกคำแนะนำ ดังนี้

(1) ด้วยปรากฏว่า เทศบาลหลายแห่งยังคงใช้เทศบัญญัติเดิม เรื่อง “ควบคุมการค้าอาหารหรือน้ำแข็งในสถานที่เอกชน” ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช 2484 โดยอาศัยบทเฉพาะกาลมาตรา 90 แห่ง พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 โดยยังมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหารที่มีขนาดพื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตรเหมือนเช่นเดิม

(2) เนื่องจากการดำเนินการจัดเก็บค่าธรรมเนียมของเทศบาลดังกล่าวเป็นการขัดแย้งกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน กล่าวคือ

2.1) ตามบทบัญญัติมาตรา 90¹ กำหนดว่า เทศบัญญัติซึ่งได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีเทศบัญญัติที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

2.2) แต่โดยที่มาตรา 38² กำหนดว่า ผู้ใดจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมีใช่เป็นการขายของในตลาด ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ถ้าสถานที่ดังกล่าวมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้ง ก่อนการจัดตั้ง และมาตรา 65 กำหนดว่า ในกรณีที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับการดำเนินการที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนดำเนินการหรือต้องได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราและตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นตลอดเวลาที่ยังดำเนินการนั้น.....

2.3) ตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช 2484 เดิมซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติฉบับปัจจุบัน มิได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับกรแจ้งและการเสียค่าธรรมเนียมการแจ้ง ฉะนั้นเทศบัญญัติว่าด้วย “ควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็งในสถานที่เอกชน” จึงใช้บังคับได้เฉพาะสถานที่จำหน่ายอาหารที่มีพื้นที่เกินกว่า 200 ตารางเมตรซึ่งต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเท่านั้น โดยเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในเทศบัญญัตินั้น แต่มีอาจใช้บังคับกับสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหารที่มีพื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตร

¹ มาตรา 90 บรรดากฎกระทรวง ประกาศ ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขซึ่งได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขซึ่งถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ประกาศ ข้อกำหนดของท้องถิ่น หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

² มาตรา 38 ผู้ใดจะจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใดซึ่งมีพื้นที่เกินสองร้อยตารางเมตรและมีใช่เป็นการขายของในตลาด ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 56 ถ้าสถานที่ดังกล่าวมีพื้นที่ไม่เกินสองร้อยตารางเมตร ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งตามมาตรา 48 ก่อนการจัดตั้ง

ให้ต้องมาแจ้งและเสียค่าธรรมเนียมได้ จนกว่าเทศบาลจะได้ออกเทศบัญญัติกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับสถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหารที่ต้องแจ้ง ตามนัยแห่งมาตรา 65³ ข้างต้นเสียก่อน มิฉะนั้นจะเป็นการขัดแย้งตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 90

(3) ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่ถูกต้อง และอาจก่อผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของประชาชนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งทำให้ราชการส่วนท้องถิ่นต้องขาดรายได้จากค่าธรรมเนียมดังกล่าว จึงขอแนะนำให้เทศบาลที่ยังคงใช้เทศบัญญัติ เรื่อง “ควบคุมการค้าอาหารและน้ำแข็งในสถานที่เอกชน” ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติเดิม รับผิดชอบการออกเทศบัญญัติใหม่ว่าด้วย “สถานที่จำหน่ายหรือสะสมอาหาร” ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 ตามมาตรา 40 มาตรา 48 มาตรา 54 มาตรา 55 และมาตรา 65 ต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 12 มีนาคม 2542

นายสุจริต ศรีประพันธ์

(นายสุจริต ศรีประพันธ์)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

รักษาราชการแทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานคณะกรรมการสาธารณสุข

---

³ มาตรา 65 ในกรณีที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการดำเนินกิจการที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนดำเนินกิจการหรือต้องได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราและตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระ เว้นแต่ผู้แจ้งหรือผู้ได้รับอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไปตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้หยุดการดำเนินกิจการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวน